

kiertotalouden
green deal

Kuntien ohjauskeinot kiertotalouteen rakentamisessa – ryhmä

Ensimmäinen tapaaminen
24.4.2026

Ohjelma

9.00 Tervetuloa

ohjelma | tavoite | osallistujien alkulämmittely

9.20 Evästyksset, Salla Saukkoriipi, FiGBC

- miksi nyt porukalla?
- mitä aiheesta jo keskusteltu?
- millä porukalla keskustelua jo ennätetty käydä?

9.35 Keskustelut pienryhmissä

ohjeistus | jakaantuminen pienryhmiin

10.45 Tauko

11.00 Yhteinen keskustelu: toimintatavat

11.15 Yhteinen keskustelu: pienryhmäkeskusteluista nostot, ryhmän teemat jatkossa

11.50 Yhteenveto ja jatkoaskeleet

12.00 Päätös

Tavoite ja ryhmän toiminta

- **Lähtökohta:** toive ryhmän perustamisesta on tullut kunnilta.
- **Tavoitteena** tukea kuntia kiertotalouden mukaisten rakentamisen ohjauskeinojen kehittämisessä. Lisäksi tavoitteena on välttää tekemisen päällekkäisyys jo olemassa olevien foorumeiden kanssa.
- **Ryhmän toiminta tarkentuu tänään.**
  - Sovimme yhdessä ryhmän toimintamalleista ja tavoitteista. Mahdollisia tavoitteita:
    - Tunnistaa kuntien keinot edistää ja ohjata kiertotalouden mukaista rakentamista
    - Tarjota vertaistuellinen keskustelufoorumi kunnille rakentamisen kiertotaloudesta
      - Jakaa käytännön kokemuksia, työtapoja, haasteita ja onnistumisia
      - Keskustella vaikuttavuudesta ja toiminnan mittareista
- Ryhmä on **alustavasti** suunniteltu **kokoontuvan neljä kertaa** vuoden 2026 aikana.
- Osallistuminen on vapaaehtoista ja vapaamuotoista
- Ryhmä on avoin kaikille kiinnostuneille. Kutsu erityisesti lähetetty **Kiertotalouden green deal** -sitoumuksen parissa oleville ja FiGBC:n **Hiiliraja-arvo -ryhmässä** oleville.

kiertotalouden
green deal

Evästyksset

Salla Saukkoriipi, FiGBC

GREEN
BUILDING
COUNCIL
FINLAND

Kuntien ohjaukset kiertotalouteen rakentamisessa

Salla Saukkoriipi
Green Building Council Finland
24.4.2026

Green Building Council **Finland (FIGBC)**

- **Olemme voittoa tavoittelematon** kiinteistö- ja rakennusalan järjestö, jonka toiminnan tavoitteena on maapallon kantokyvyn rajoissa menestyvä kiinteistö- ja rakennusala.
- **Olemme osa **World Green Building Council** -verkostoa**
  - 75+ kansallista järjestöä
  - 46 000+ toimijaa
- **Suomessa toiminnassa on mukana** yli 300 organisaatiota, jotka edustavat kattavasti rakennetun ympäristön koko arvoketjua.
- **FIGBC:n toiminnan** käynnisti 29 kiinteistö- ja rakennusalan organisaatiota, jotka näkivät yhteistyön tarpeellisuuden kestäväen kehityksen vauhdittamiseksi.
- **FIGBC-verkosto on johtanut** kiinteistö- ja rakennusalan kestävyys siirtymää jo vuodesta 2010 saakka.

Näyttää suunnan
ja auttaa
matkalla

Green Building Council Finland

GREEN
BUILDING
COUNCIL
FINLAND

Olemme voittoa tavoittelematon kiinteistö- ja rakennusalan järjestö, osana maailmanlaajuisia World Green Building Councilien verkostoa.

Toiminnassamme on mukana yli 300 organisaatiota, jotka edustavat kattavasti rakennetun ympäristön koko arvoketjua.

Johdamme yhdessä kiinteistö- ja rakennusalan kestävyyssiirtymää.

Yhteisenä tavoitteenamme on maapallon kantokyvyn rajoissa menestyvä kiinteistö- ja rakennusala.

GREEN
BUILDING
COUNCIL
FINLAND

Maapallon kantokyvyn rajoissa menestyvä kiinteistö- ja rakennusala

Johdamme yhdessä kestävyys siirtymää

GREEN
BUILDING
COUNCIL
FINLAND

Ikuisista materiaaleista rakennetaan yhä kertakäyttöisiä rakennuksia

- Jätettä syntyy ennätysmääriä ja sen hyödyntäminen on heikkoa
- Rakennuksia puretaan jopa puolessa välissä niiden suunniteltua elinkaarta
- Kiinteistökanta kasvaa väestöä nopeammin
- Regulaatio ja lainsäädäntö asettaa edelleen haasteita kiertotalouden edistämiseksi
- Kiertotalousosaamisessa on edelleen puutteita alalla

”Tavoittemme on maapallon kantokyvyn rajoissa menestyvä kiinteistö- ja rakennusala.”

[Tutustu rakentamisen
kuntoarvioraporttiin!](#)

10 ratkaisua

kiinteistö- ja rakennusalan kestävyteen

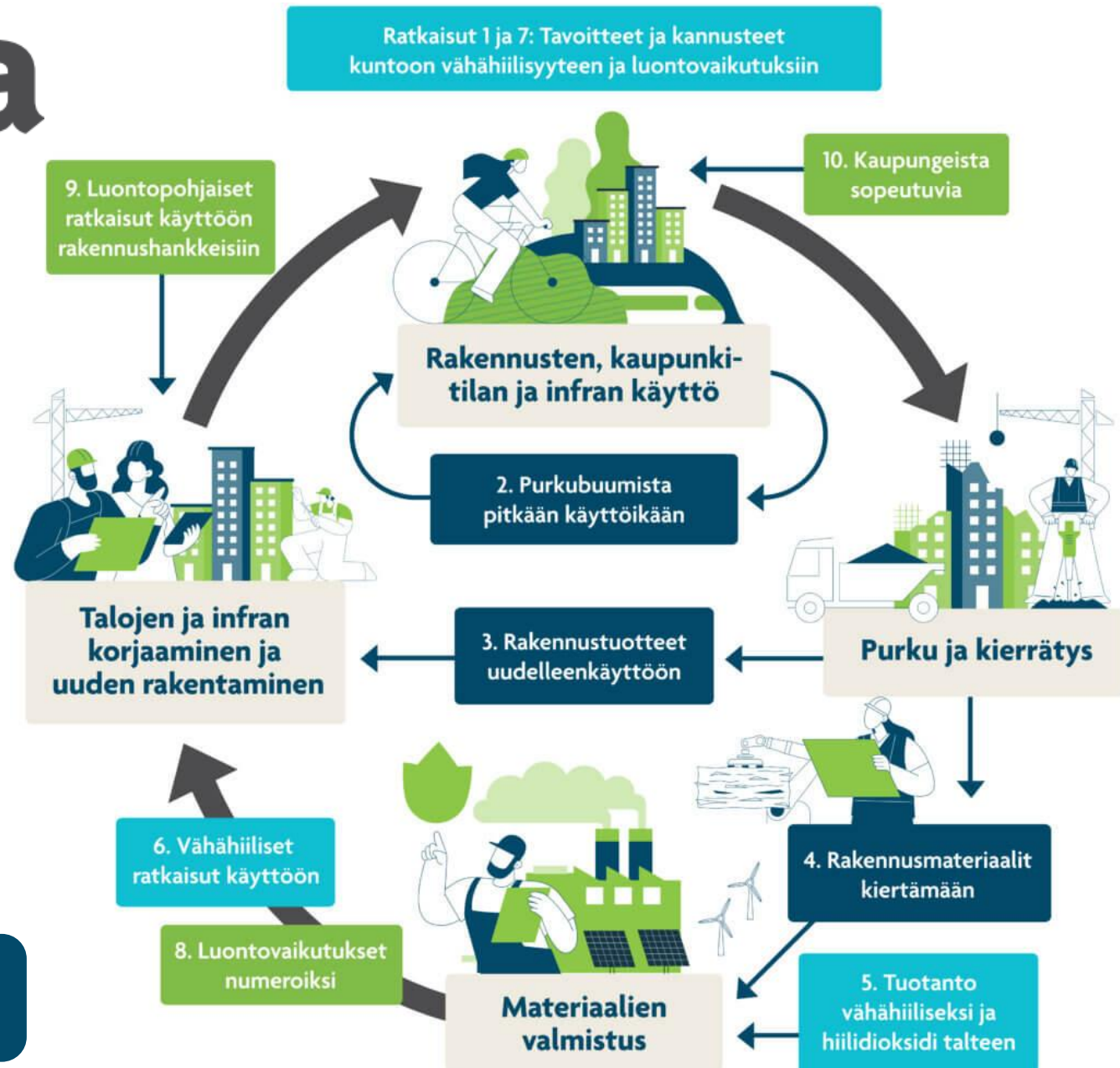
Ratkaisu 2 Purkubuumista pitkään käyttöikään

Ratkaisu 3 Rakennustuotteet uudelleenkäyttöön

Ratkaisu 4 Rakennusmateriaalit teolliseen kiertoon

Tutustu korjaussuunnitelma raporttiin!

Vaali ja paranna

Miten rakennusalan tulisi muuttua?

- Rakennetun ympäristön kehittämisessä tulisi hyödyntää, korjata ja kehittää ensisijaisesti jo olemassa olevaa.
- Pitkällä aikavälillä rakennustuotteiden uudelleenkäytön tulisi olla oletusarvo – ensisijainen ratkaisu silloin, kun se on teknisesti mahdollista.
- Purkamisessa syntyvät rakennusmateriaalit tulisi saada nykyistä tehokkaammin uusiokäyttöön.

**Hyödynnä
uudelleen
ja kierrätä**

**Optimoi
ja valitse
vastuullisesti**

Kompensoi

Ylläpidetään ja kehitetään olemassa olevaa rakennettua ympäristöä

- Rakennettua ympäristöä tulee ylläpitää jatkuvasti.
- Tilatarpeet tulisi pyrkiä aina ensisijaisesti täyttämään olemassa olevilla rakennuksilla.
- Tilan tehokkaalla käytöllä voidaan vapauttaa olemassa olevista kiinteistöistä tilaa uusille toiminnoille
- Rakennuskannan käyttöön tarvitaan joustoa esimerkiksi tilamuutoshankkeiden tulisi helpottua.
  - Case Kutomotie 9
- Rakennusten purkamisen perusteluita tulee kyseenalaistaa yhä enemmän!

Purettavat rakennusosat käyttöön

- Suurinta osaa rakennuksista ei ole suunniteltu purettaviksi mutta näistäkin rakennuksista voidaan uudelleen käyttää useita eri osia.
- Ehjänä purkaminen vaatii vielä harjoittelua mutta hyviä pilotteja on jo useampi
  - ReCreate
  - Melkinlaituri
  - Keravan Anttila
- Miten purkaa olemassa olevia rakennuksia, joita ei ole suunniteltu uudelleenkäyttöä varten, ja säilyttää rakennuskomponenttien arvo?

Uuden rakentaminen kiertotalousperiaatteiden mukaisesti

- Uudet rakennukset tulee suunnitella pitkä käyttöikä, muuntojoustavuus ja osien uudelleenkäyttö huomioon ottaen.
- Tarvitaan lisää osaamista ja investointeja rakennusosien uudelleenkäyttöön ja uusien teknologioiden ja prosessien käyttöönottoon. Uudelleenkäytöstä pitäisi tulla osa jokaista rakennushanketta.
- Kiertotalouden edistäminen vaatii monien toimijoiden yhteistyötä sekä varhaisen vaiheen tavoitteen asetantaa. Kiertotalous tulisi olla kirjattu jokaisen tilaajan tavoitteisiin.

Alueellisilla toimijoilla on vastuu kiertotalouden edistämisessä

- Tilaajalla on vastuu luoda mahdollisuuksia kiertotaloudelle ja edistää materiaalien kiertoa hankkeissaan
- Rakennustarpeet ja uudelleenkäytettävien materiaalien saatavuus vaihtelevat radikaalisti eripuolilla Suomea
- Talo- ja infrarakentamisen välille on luotava vahvempi yhteys kiertotalouden hierarkia huomioon ottaen

kiertotalouden
green deal

Kiertotalouden green deal

Kiertotalouden green deal on ainutlaatuinen yhteistyö kiertotalousmurroksen kiihdyttämiseksi

- Vapaaehtoinen strateginen sitoumus, jossa toimijat sitoutuvat **Kiertalousohjelman luonnonvaratavoitteita**, hiilineutraaliutta ja kestäväää taloutta edistäviin tavoitteisiin ja toimiin **vuoteen 2035 mennessä**.
- Yrityksille, toimialoille, kunnille ja maakunnille.
- Sitoumuksiin ja yhteistyöhön **tukea kotipesiltä**: Kiertotalous-Suomi & Finnish Green Building Council.
- Taustalla **tutkimuslaitosten tilannekuva- ja skenaariotyö**. Valmisteltu **yhteistyössä** lähes 90 organisaation ja satojen asiantuntijoiden kanssa (2022-2024). FIGBC ollut vahvasti valmistelutyössä mukana

Lisätietoja: ym.fi/kiertotalouden-green-deal

Kiertotalouden green dealin toimenpidealueet

- 5. Lisätään ravinteiden kierrätystä ja sivuvirtojen hyödyntämistä
- Lisätään maaperän hiilensidontaa
- Lisätään kotimaisten kasvien ja kalan käyttöä resurssitehokkuuden parantamiseksi
- Vähennetään ruokahävikkiä ja pakkauksiin käytettävien luonnonvarojen määrää
- 4. Suunnitellaan kiinteistöt ja yhdyskunnat osaksi säästävää ja älykästä energiajärjestelmää
- Hyödynnetään hukkaenergiat energiantuotantotarpeen vähentämiseksi
- Edistetään polttoon perustumatonta tuotantoa ja uusia energiaratkaisuja

- 1. Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen
- Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita
- Kasvatetaan uudelleenkäyttö- ja kierrätystuotteiden markkinoita rakentamisessa
- 2. Kestävä tuotesuunnittelu ja liiketoimintamallit strategioiden ytimessä
- Kiertotalous uudistaa tuotantoprosesseja ja hyötyy sähköistyksestä
- Lisätään sivuvirtojen, kierrätysmateriaalien ja bioraaka-aineiden arvoa tuotannossa
- 3. Lisätään kiertotaloustuotteita ja kiertotalouspalveluita markkinoilla
- Kehitetään kiertotalouden palveluja arjessa

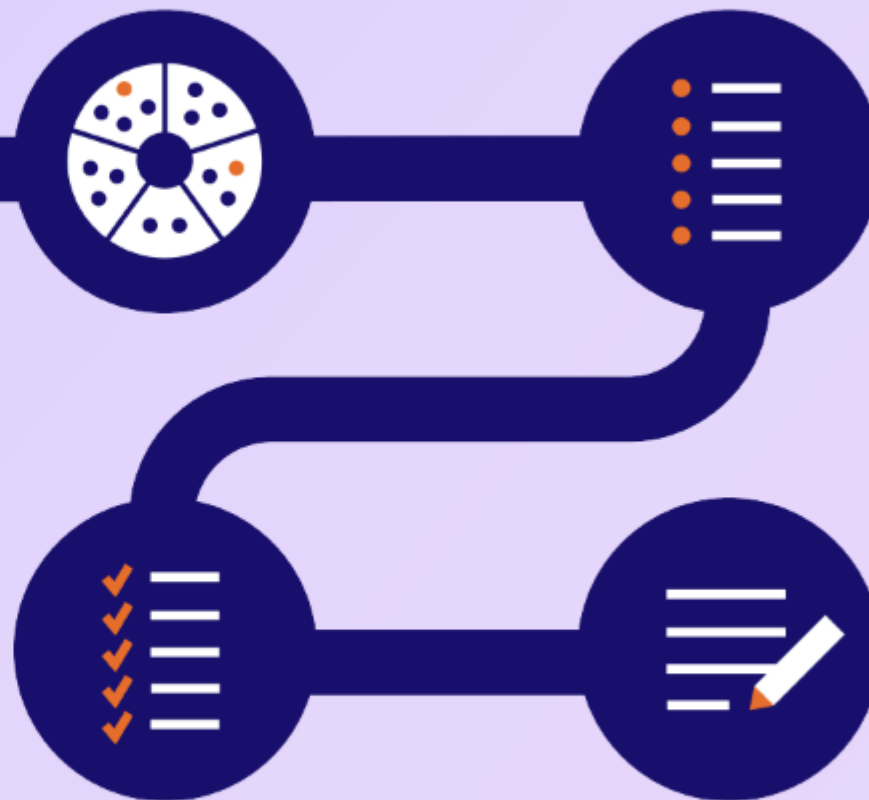
Kiertotalouden green deal syntyy näin.

Kiertotaloussiirtymä tapahtuu viidellä muutosalueella, jotka jakautuvat toimenpidealueisiin. Sitoutuja valitsee omat toimenpiteensä vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

1. Organisaatio valitsee toimia vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

2. Organisaatio konkretisoi toimenpiteet oman toimintansa ja lähtötasonsa näkökulmasta.

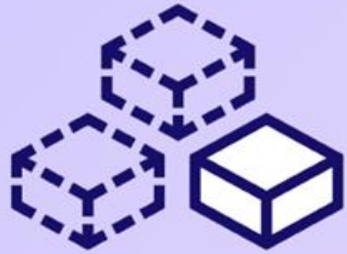

3. Arviointiryhmä antaa suosituksensa sitoumuksen hyväksymisestä tai korjaamisesta ministeriölle. Organisaation ylin päättävä taho hyväksyy sitoumuksen.

4. Organisaatio raportoi toimiansa edistymisestä Sitoumus 2050 -alustalla joka kolmas vuosi. Kiertotalouden green dealin ohjausryhmä seuraa ja sparraa sitoumusten toteutusta.

Toimenpiteiden tulee tukea Kiertotalouden strategisen ohjelman luonnonvaratavoitteita*, hiilineutraaliutta ja kestävän talouden edistämistä vuoteen 2035 mennessä.

Sitoumukset tähtäävät:

Raaka-aineiden käytön vähentämiseen

Materiaalien ja tuotteiden käyttöiän pidentämiseen

Ympäristöä vähemmän kuormittaviin ja luontopääomaa vahvistaviin vaihtoehtoihin

Uusien, kiertotalouden mukaisten toiminta- ja liiketoimintamallien kehittämiseen

* 1) Kotimaan primäärraaka-aineiden kokonaiskulutus ei 2035 ylitä vuoden 2015 tasoa,
2) Resurssien tuottavuus kaksinkertaistuu vuoden 2015 tilanteesta vuoteen 2035 mennessä,
3) Materiaalien kiertotalousaste kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä.

kiertotalouden
green deal

Resurssiviisas rakennettu ympäristö

1. Resurssiviisas rakennettu ympäristö

Suuntaviittoa:

- Uusiutumattomien luonnonvarojen käyttö talonrakentamisessa on vähentynyt **35 %** vuoteen 2015 verrattuna, ja suositaan uusiutuvien luonnonvarojen käyttöä.
- Neitseellisten luonnonvarojen (erityisesti maa- ja kiviainesten) käyttö infrarakentamisessa on vähentynyt **8 %** vuoteen 2015 verrattuna.

Toimenpidealueet:

1.1 Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen

1.2 Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita

1.3 Kasvatetaan uudelleenkäyttö- ja kierrätystuotteiden markkinoita rakentamisessa

1.1 Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen

1.1.1 **Asetetaan rakennetun ympäristön hankkeisiin, hankintoihin ja tontinluovutukseen kiertotaloutta edistäviä kunnianhimoisia tavoitteita ja kriteerejä.** Otetaan käyttöön kiertotaloutta edistäviä käytäntöjä ja yhteistyötapoja rakennushankkeissa mm. kehittämällä toimintaohjeistusta kattamaan kiertotaloustavoitteet.

1.1.2 **Otetaan käyttöön sujuvia ratkaisuja ja menettelytapoja maamassojen sekä muiden materiaalien kierron edistämiseksi.** Kaavoituksella edistetään pitkäaikaista varastointia ja jatkojalostusta. Lisätään hankkeiden materiaaleja massatiedon ennakoitavuutta sekä tiivistetään urakoitsijoiden ja rakennuttajien välistä yhteistyötä kiertotalous- ja/tai massakoordinoinnilla.

1.1.3 **Suunnitellaan ja rakennetaan pitkäikäisiä, joustavia, korjattavia ja/ tai hiilivarastoina toimivia rakennuksia sekä infran taitorakenteita.** Toteutetaan hankkeissa käyttöikää pidentäviä elinkaariominaisuuksia² (mm. pitkäikäisyys, muunneltavuus, monikäyttöisyys), koko rakentamisen ketjussa kaavasta toteutukseen.

1.1.4 **Lisätään puun käyttöä rakentamisessa,** julkisessa rakentamisessa sekä suurissa puurakenteissa (sillat ja hallit).

1.1.5 **Otetaan käyttöön purkua ja uudelleenkäyttöä tukevia rakennustekniikoita sekä kehitetään purettavaksi suunnittelua.** Hyödynnetään lyhytaikaiseen käyttöön tarkoitettuja rakennukset tai infran taitorakenteet siirtämällä ne tai uudelleenkäyttämällä niiden osat.

1.2 Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita

1.2.1 **Noudatetaan resurssitehokkaan rakentamisen hierarkiaa kaikissa hankkeissa.** Suositetaan korjaamista ja kunnossapitoa, sekä pidennetään rakennusten ja infrarakenteiden elinkaarta.

1.2.2 **Lisätään säännöllisesti (esim. iltaisin tai lomakausina) vajaakäytössä olevien rakennusten ja tilojen käyttöä** selvittämällä niiden todellinen käyttöaste, monipuolistamalla niiden käyttötapoja eri toimijaryhmien tarpeisiin ja ottamalla käyttöön alustoja tilojen jakamiselle.

1.2.3 **Lisätään tyhjillään olevien rakennusten ja tilojen käyttöä** toteuttamalla toimitilarakennuksiin peruskorjauksia ja käyttötarkoituksen muutoksia tai mahdollistamalla tilojen tilapäinen tai määräaikainen käyttö.

1.3 Kasvatetaan uudelleenkäyttö- ja kierrätystuotteiden markkinoita rakentamisessa

1.3.1 **Luodaan tarjontaa uudelleenkäyttö- ja kierrätysmarkkinoille** kartoittamalla hyvissä ajoin purkamista sisältävissä hankkeissa uudelleenkäyttöön soveltuvat rakennusosat, -tuotteet ja -materiaalit. Hyödynnetään ne omissa hankkeissa tai ilmoitetaan ne vaihdanta-alustoille. Hyödynnetään ehjänä purkamisen tekniikoita mahdollistamaan uudelleenkäyttöä.

1.3.2 **Käytetään rakentamisessa uudelleenkäytettyjä ja kierrätettyjä rakennustuotteita ja -osia primääristen materiaalien sijaan.** Kehitetään rakennushankkeiden suunnittelu- ja hankintaprosesseja sekä hyödynnetään tuotteiden kelpoisuusmenettelyjä uudelleenkäytön mahdollistamiseksi.

1.3.3 **Valmistetaan ja käytetään rakennustuotteita, joissa hyödynnetään jättemateriaaleja, teollisuuden sivutuotteita ja uusiutuvia materiaaleja sekä uudelleenvalmistettuja tuotteita.** Valmistetaan kierrätettäviä, uudelleenkäytettäviä ja/tai korjattavia rakennustuotteita. Luodaan rakennustuotteille takaisinotto- tai kierrätysjärjestelmiä.

1.3.4 **Käytetään rakennettavien alueiden massoja korvaamaan maanottoa erillisiltä maanottopaikoilta. Tehostetaan massojen hyödyntämistä hankkeissa** kartoittamalla ennakoivasti infra- ja maarakennushankkeista syntyvät materiaalit ja maamassat sekä niiden potentiaaliset hyödyntäjät.

Kiertotalouden green deal: 30 valmista sitoumusta joista 22:ssä rakennusala mukana

nolla_E

Väylävirasto
Trafikledsverket

F Y
R A

TAMPERE

KESKI-SUOMEN LIITTO

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Vantaa

KAUPUNKILIIKENNE
STADSTRAFIK

PORVOO BORGÅ

GREEN
BUILDING
COUNCIL
FINLAND

**Miksi olemme tänään
täällä?**

Kuntien ohjauskeinot kiertotalouteen

- Kunnilla ja kaupungeilla on monipuolinen rooli kiertotalouden vauhdittajana
  - Voidaan tarjota alueellisia varastointipalveluita
  - Voidaan ohjata kiertotaloutta eri menetelmin kuten kaavoituksella, hankinnoilla, rakentamismääräyksellä, ...
  - Voidaan tarjota alueen toimijoille apua kiertotalouden edistämiseksi mm. Uudenmaan kiertotalouslaakso, Helsingin kaupungin kiertotalousklusteri, KIPI
  - Voidaan tehdä alueellista koordinaatiota mm. maamassakoordinaatio
  - Voidaan luoda kriteeristöjä ja oppaita kiertotaloushankintoihin mm. Pirkanmaan kiertotalouskriteeristö

Kokemusten jakamisella saadaan vaikutusta

- Kaupunkien hiiliraja-arvo työryhmällä ollaan edistetty mm. Turun kaupunkia asettamaan rakennuksille päästöraja-arvot
- Yhteisen keskustelun tarkoitus on jakaa ideoita ja kokemuksia jottei samaa asiaa tarvitse pohtia yksin jokaisessa kaupungissa ja kunnassa
  - Jaetaan kokemuksia
  - Kerrotaan hyvät ja huonot kokemukset
  - Kerrotaan piloteista
  - Jaetaan ideoita
  - Käydään rakentavaa keskustelua aiheesta

Salla Saukkoriipi

Kestävän kehityksen asiantuntija

+358 40 672 6428

salla.saukkoriipi@figbc.fi

GREEN
BUILDING
COUNCIL
FINLAND

Info@figbc.fi

Siltasaarenkatu 8-10, 00530 Helsinki

www.figbc.fi

kiertotalouden green deal